

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟΥ ΛΕ ΠΕΛΕΤΙΕ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΒΕΡΛΑΙΝ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΑΙ τό κακό ήνε πάς ό Βεργλαίν δέν ήξερε τό σπίτι του φίλου του αυτού. Ό σφραγισμένος φάκελλος έδειχνε τή διαθήρη του. Τι νά κάνει ;

Τήν άλλη μέρα τό πρωί, στις 9, ό Πάλ έλαβε από τόν φίλο του αυτόν ένα γράμμα, διά του όποιου τον παρακαλοῦσε νά πάη σ' ένα σπίτι του Παριού. Ό Πάλ, έτρεξέ άμέσως στή διεύθυνση αυτή, μα δέν βρήκε παρά ένα πάτωμα. Ό φίλος του είχε τραπήσει τό κεφάλι του μέ μιό σφαίρα. Πλάϊ του, ή μητέρα του,

έβλανε άπαρηγόρητο τό μοναχογιό της. Ό Πάλ, έκανε τότε όλα τά άπαραίτητα διαδημάτα στόν άστυνόμο, στόν Ιατρούλαστο, στόν έφημέριο της ένορίας, και στις 10 Αύγουστου — τήν παραμονή δηλαδή του γάμου του — μέ μιό καταθλιπτική ζέση, συνόδεψε τό νεκρό φίλο του ώς τήν τελευταία του κατοικία, μόνος, μέ τόν Άνατόλ Φράνκ.

Πρό δύο ήμερών είχε κυκλοφορήσει στό Παρίσι ή φήμη μιός νίκης τού στρατάχου Μάε-Μαυν, και ή πόλις είχε σηματοστολισθή. Μά, καθώς ό Πάλ, επέστρεφε από τήν κηδεία του φίλου του, σάτηρε στό «Καφέ ντε Μαντρέ». Φωνές άκούσθηκαν από τό δρόμο και τό πλήθος, έβαλλο, άρχισε ν' άγοράσει τίς έφημέριες : 'Η Γαλλική στρατιά του Ρήνου είχε νικήσθ και ή καταστροφή άρχισε. Άμέσως διαδηλώσεις άρχισαν νά συγκροτούνται και ό λαός φώναζε : «Ζήτω ή Δημοκρατία !»

Ό Πάλ, ό όπόιος είχε πη στην άρχή γιά νά δροσιοσθ ή έπειτα γιά νά κάνει κεί, φώναζε πού δυνατά από τούς άλλους. Μερικοί άστυνομοί τόν έπιασαν τότε από τό γαλά, μη ό φίλος του τον άπελευθέρωσαν και θύθηκαν νά τόν κάνουν πραγματική άποθέωση. Μά ό Πάλ, τούς έέφυγε και μητρε στό «Καφέ ντε Μιλούξ», γιά νά πη τό τελευταίο του άρέντι. Έκει ζήρησε μιό έφημέριδα, και όταν τήν έέπαισε, τό πρωτο πράγμα που ζήτησε στά μάτια του ήταν ένα Διάγραμμα, διά του όποιου έκαλοῦντο από τά δπλα όλοι ό άγαμοί της κλάσεως 1864, δηλαδή της δικής του.

Ό γάμος, όπόσο, του Βεργλαίν και της Μαθίλδης έγινε τήν επομένη, στό Δημαρχείο της Μονμάρτρης, κι έπειδή στό Παρίσι είχε άρχίσει πεία νά έπικρατή σύγχυση, λόγω των άλληλαλλήλων καταστροφών, έγινε κάποιο μπόρτεμα στις χρονολογίες, κι έτσι ό Βεργλαίν θεωρήθηκε ώς παντρεμένος πρό της έκδόσεως του Διαγράμματος της έποταρτείας και δέν πήνε σημαντικότης.

Ό ποιητής Λεόν Βαλλάντ και ό Πάλ Φουσε, ό γυναικάδελφος του Βίκτορος Ούγκώ, ήσαν οι μάρτυρες του Βεργλαίν.

Οί νεόνυμφοι έγκαταστάθηκαν στην όδό Καρδινάλιου άρ.θ. 2, στό τέταρτο πάτωμα, σ' ένα διαμέρισμα μέ νοίκι χιλίων φράγκων.

«Η κάμαρή μου — γράφει ή Μαθίλδη στ' άνέκδοτα «Απομνημονεύματά της — ήταν πραγματικά ώραία, μέ τά έπιπλά της, τά παλά κι' αθηντικά, πού προεργοντούσαν από τή γαγιαλί μου : Μπερζέρ, καναπέδες, κομός και βιβλιοθήκη καθάρου ρυθμού Λουδοβίκου 15ου. Η κάμαρή του Βεργλαίν, πλάϊ στ' δική μου, ήταν επίσης ώραία : βιβλιοθήκη, γραφείο, κομός, άπιο μπουά-ντε-ρόξ, όλα άρχαία.

Όσο γιά τόν Πάλ, αυτός ήταν γοητευμένος μού τό χαριτωμένο μας διαμέρισμα, τό γελαστό και φωτεινό, πού είχε τόσο έξαιρητική θέα στο Παρίσι. Μά άλλη εόχαρηστησι γιά τό συζυγό μου ήταν ότι μπορούσε νά τρώη τό μεσημέρι στο σπίτι, γιάτί τό Δημαρχείο ήταν κοντά μας. "Ω ! τό ώμορφο αυτό γευμάτ μας !... Τι έδουχημένες στιγμές !... Μετά τό φαγητό, παίρναμε τόν καφέ στο μαλακόνι, μ' αυτό τό ώραίο πανόραμα μπροστά μας. "Επειτα στέλναμε τήν όπηρετρια γιά ν' άγοράσει κανηό ή τίποτε άλλο, γιά νά μπορούσαμε νά φιληθούμε μέ τήν άνεσί μας...».

Όι' αυτά συνέβαιναν τόν Αύγουστο τό 1870, όταν ή στρατιά του Ρήνου βρισκόταν άποκλεισμένη από τούς Γερμανούς στο Μέντ. Μά, ως έξακολοθώσουμε τά «Απομνημονεύματά της Μαθίλδης :

«Καθώς ήταν καλοκαιρί, βγαίναμε συχνά τά βράδρια περπατό μ' ανοιχτό άμάξι. Σαναγυρίζοντας στο σπίτι, είχαμε άλλη διασκεδάσι. "Ημουν εκείνη τήν έποχή έξαιρετικά ελεύγισθη, μπορούσα νά κουλουριαζό τό κορμί μου σάν άκροβάτις, έτσι, πού ή άκρες των ποδιών μου ν' άγγίζοντο τό κεφάλι μου πίσω. Θέλονα νά δείξω στο σύζυγό μου τ' άκροβατικά μου αυτά χαρίσματα, ξαπλωμένη μέ τήν κοιλιά στο χα-

λι κι' έπιανα μέ τά πόδια μου τήν κορδέλλα των μαλλιών μου, καθώς και τίς καρφίτσες πού τήν συγκρατούσαν. "Επειτα, πιάνοντας μέ τά δαχτυλά των γυμνών ποδιών μου τήν τασσάρα, χτένιας τά μαλλιά μου, πρós μεγάλη χαρά του Πάλ.»

"Ετσι ό Βεργλαίν ζούσε έδουχημένος, όταν έξαφνα ξέσπασε ή Έπανάστασις της 4ης Σεπτεμβρίου.

Και γράφει σχετικώς ή Μαθίλδη : «Έβουσαν, φιλιόντουσαν στούς δρόμους, τραγουδούσαν τή «Μασσαλιώτιδα». Τό βράδυ, τό πλήθος συγκεντρώθηκε στο Δημαρχείο κι' έψευφημούσε τήν καινούργια κυβέρνησι και Ιδιαίτερως τόν Ροσφόρ.»

"Ηθε τέλος ό χειμώνας κι' οι Γερμανοί πολέμησαν τό Παρίσι. Ό Βίκτορ Ούγκώ είχε ξαναγομίσει στην πρωτεύουσα από τήν έξουσία, κι' ό Βεργλαίν τόν έποικονόταν συχνά.

"Ενα βράδυ πρós μου και τήν Μαθίλδη, στο σπίτι του Ούγκώ. Μπροστά στον μεγάλο ποιητή ή νέα γυναίκα — καθώς λέει ή ίδια — συγκινήθηκε, μα δέν τά έχασε καθόλου. Τό νεαρό άνδρόγυνο πήγε έπίσης και σ' όλες τίς δεξιώσεις πού έδωσε ό Ούγκώ, κατά τή διάρεια της πολιορκίας.

"Εν άλλο βράδυ, ό Βεργλαίν ώδήγησε τή Μαθίλδη στο σπίτι ενός άλλου μεγάλου ποιητού της έποχής, του Λεζόντ ντε Λύ :

«Ό κ. Λεζόντ ντε Λύ — γράφει ή Μαθίλδη — είχε καταφύγει, λόγω του Βομβαρδισμού, σ' ένα διαμέρισμα κοντά στο μέγαρο των Άπομάχων. Μοιραζόντουσαν τήν κατοικία τους μέ τόν Κατούλ Μαντέ, πού ήταν κ. Μαντέ, τό ώραίο ευαγύρι, όπως τούς άποκαλοῦσα. Τό βράδυ πού τούς έπισκεφθήκαμε, τά δύο άνδρόγυνα ήσαν μόνος, μαζί μέ τόν Βιλλέ ντε Λ' Ιλ - Άνταν, ό όποιος καταγινόνταν νά μαγειρεύη ρύζι ά λά κρεόλ, μέσα στο τζάκι του σαλονιού.»

Όταν ό βομβαρδισμός άρχισε, ό πατέρας της Μαθίλδης, νομίζοντας ότι ή οικογένεια του κινδύνευε στο λοφο της Μονμάρτρης, όπου καθόταν, νοίκιασε ένα διαμέρισμα στο βουλεβάρδο Σαιν-Ζομίν. Μετ'έφερε εκεί τά έπιπλά του κι' εγκατέστησε τή γυναίκα του και τά άλλα μέλη της οικογενείας του. Ό Λύος έμεινε στο παλιό του σπίτι, τό όποιο είχε μεταβάλει σέ πρόχειρο νοσοκομείο γιά τούς τραυματίες. "Ετσι ή γυναίκα του Βεργλαίν ήταν κότενοισαμένη, τώρα πού είχε τή μητέρα της και τούς δισούς της κοντά της.

Κατά τό οικηρό χειμώνα του 1870—71, τό διαμέρισμα αυτό των πεθερικών του Βεργλαίν ήταν ένα καταφύγιο, όπου ό φίλος του Πάλ και τό αδελφού της Μαθίλδης, Σιβρί, συγκεντρώονταν κάθε βράδυ. "Ησαν βέβαιος πός τά βροχόν έκει μιό καλή φωτιά, γιάτί ή πεθερά του ποσητό είχε φροντίσει εγκαίρως νά κάνει προμήθεια ξύλων. Πήγανων έκει, μεταξύ των άλλων, και ό Σαρά Κρό. Κάμλλος Πελλετάν, Βιλλέ ντε Λ' Ιλ - Άνταν, κλπ.

Τά Χριστουγεννα έγιναν στο σπίτι του Βεργλαίν ένα οδευγόν πολύ εόθημο. Παρ' όλη τήν τραστία έλληνι τροφίμων, λόγω της πολιορκίας, ή Μαθίλδη είχε ανακαλύψη μιό μολίστρα, ή όποια είχε παραποσι τή έουκεία της και έκανε έμπίριο τροφίμων, άσπροκερδώντας. Ατή ή προνοητική μολίστρα είχε άγοράσει πολλά ζώα του Ζωολογικού Κήπου, πού τά είχαν σποτώσει γιάτί δέν μπορούσαν νά τά θρέψουν. "Ετσι τό κατάστημά της πουλούσε λίνα-άπ' όλα : κρέας μαϊμού, καμφοπαρδάλειος, ζέβρον κλπ.

Και γράφει σχετικώς ή Μαθίλδη : «Μού πρότεινε νά μού πουλήσθ γιά είκοσι φράγκα τήν καρδιά μιας άρκούδας. Μά αυτός ό μεγάλος ματωμένος δυκος δέν μου έλεγε τίποτε πού ν' άξίζει. Κατόπιν μού έδειξε μερικά κομματάκια κράτος, άπάνω στα όποια ήσαν γραμμένες ή υποθηλιακές αυτές λέξεις : «Σουδάλικια από πέριδες του Νεράκ. Τιμή : τέσσερα φράγκα τό σουδάλικι». "Ηταν τίποτε. "Αγοράσα άμέσως πολλά άπ' αυτά και στο ρεβελγιόν των Χριστουγεννών σημείωσαν μεγάλη έπιτυχία.»

Όπόσο, ένας από τούς προσκαλεσμένους του ρεβελγιόν, ό δόκτωρ Κρό, ρήψε στα σουδάλικια από πέριδες μερικά αήγά. Άφου δέ τά έξήτησε μέ προσοχή, είπε στο Μαθίλδη :

—Σας γέλασαν, κυρία. Τά σουδάλικια σας δέν είνε από πέριδες, αλλά από άρουραίους... Μά κι' έτσι είνε ξέαία... Δώστε μου άκάμια ένα μεξέ...

Ό Βεργλαίν

(Άσολοθι)